

Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimus
Yrityksen liittymisasiakirja
Elinkeinoelämän yleiseen toimenpideohjelmaan – palveluala

1. Yritys _____

(yrityksen nimi)

liittyy tällä asiakirjalla ja sen liitteillä (Yrityksen liittymistiedot, Toimenpideohjelma) elinkeinoelämän energiatehokkuussopimusjärjestelmään ja sitoutuu toteuttamaan tässä asiakirjassa liitteenä olevaa toimenpideohjelmaa, joka kuuluu 4.12.2007 solmittuun Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukseen.

2. Sopimuksen toteuttaminen

Energiatohokkuussopimusjärjestelmän tavoitteiden saavuttamiseksi Yritys sitoutuu omalta osaltaan toteuttamaan sopimusta liitteenä olevan toimenpideohjelman kohdassa 2.3 ”Yrityksen velvoitteet” kuvatulla tavalla. Elinkeinoelämän keskusliitto ry:n ja Ministeriön sopimusvelvoitteet on esitetty liitteenä olevan toimenpideohjelman kohdissa 2.1 ja 2.2.

3. Sopimuksen kesto, irtisanominen ja muut ehdot

Yritys liitetään sopimusjärjestelmään, kun Elinkeinoelämän keskusliitto ry on todennut yrityksen allekirjoittaman liittymisasiakirjan liitteineen asianmukaiseksi ja on merkinnyt yrityksen liittymisasiakirjarekisteriin. Sopimus on voimassa 31.12.2016 saakka.

Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukselle vuodelle 2016 asetetun ohjeellisen energiansäästö tavoitteen saavuttamista arvioidaan vuonna 2013. Tarvittaessa sopimuksen johtoryhmä valmistelee ehdotukset muutoksista, jotka koskevat jaksoa 2014–2016. Mahdollisten muutosten toteuttamisesta sovitaan yhdessä sopimusosapuolien kanssa.

Yritys voi irtisanoutua sopimusjärjestelmästä ilmoittamalla siitä Ministeriölle sekä Elinkeinoelämän keskusliitto ry:lle. Ministeriö voi irtisanoa yksittäisen Yrityksen sopimuksesta, jos Yritys ei toteuta niitä sitoumuksia, joihin se on liittymisasiakirjassa sitoutunut. Ennen irtisanomista asia on käsiteltävä sopimuksen johtoryhmässä. Irtisanoutuneen tai irtisanotun Yrityksen saamat valtiontuet voidaan periä takaisin siten kuin takaisinperintään liittyvät ehdot on kirjattu kyseiseen tukipäätökseen.

Sopimusjärjestelmä on oikeudelliselta luonteeltaan tavoiteohjelman kaltainen, eikä toimenpideohjelman velvoitteiden laiminlyönti aiheuta Yrityksen sopimusjärjestelmästä irtisanomisen lisäksi muita oikeudellisia seuraamuksia kuin mitä edellä on valtiontuista mainittu. Energiatohokkuussopimuksen osapuolet ja sopimusjärjestelmään liittyneet yritykset pyrkivät toimimaan siten, että tämän toimenpideohjelman mukaiset toimenpiteet toteutuvat.

4. Allekirjoitus

_____
Paikka ja aika

_____
Yrityksen allekirjoitus

_____
Nimen selvennys

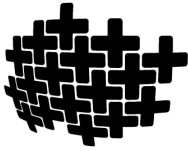
Täytetty lomake toimitetaan kahtena kappaleena¹ osoitteella:

Elinkeinoelämän keskusliitto ry/ Energiatohokkuussopimus, PL 30, 00131 HELSINKI

Toimialaliitto täyttää:

Liittyminen hyväksytty (pvm)	Liittymisnumero
Hyväksyjän allekirjoitus	Nimen selvennys

¹ Liittymisasiakirjan toinen kappale palautetaan yritykselle hyväksynnän jälkeen.

Yrityksen liittymistiedot

1. Yritys

Yritys _____

Postiosoite _____

Postinumero _____

Postitoimipaikka _____

www-sivut _____

Y-tunnus _____

Yrityksen toimiala(t) TOL 2002, 3 numeron tasolla (Tilastokeskuksen Toimialaluokitus)

TOL _____

2. Energiatehokkuussopimuksen yhteyshenkilö (energiavastuuhenkilö)

Nimi _____

Tehtävänimike _____

Postiosoite _____

Postinumero _____

Postitoimipaikka _____

Puhelin _____

Matkapuhelin _____

Faksi _____

Sähköposti _____

3. Ketjut² ja/tai toimipaikat

Ketjuna² raportoitavien lukumäärä toimenpideohjelmassa: _____ ketjua

Erillisinä toimipaikkoina raportoitavien lukumäärä toimenpideohjelmassa: _____ toimipaikkaa (eivät sisälly em. ketjuihin).

Yrityksen raportoitavat erilliset toimipaikat ja ketjut sekä niiden energiavastuuhenkilöt eritellään seuraavalla sivulla olevassa taulukossa.

4. Energian loppukäyttö³ vuodelta 2005 (_____) ⁴

Ostolämpö _____ MWh Polttoaineet ^{3 5} _____ MWh Sähkö _____ MWh

Yhteensä _____ MWh

5. Yrityksen energiansäästötavoite

Ohjeellinen energiansäästön kokonaistavoite (2016) ⁶ _____ MWh _____ %

HUOM! Mikäli tavoite on alle 9 % on Yrityksen perusteltava se erikseen tämän asiakirjan liitteessä.

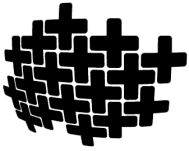
² Jos Yrityksellä on suuri määrä samankaltaisia pieniä toimipaikkoja, jotka toimivat ketjuna, voidaan toimenpideohjelman toimenpiteet ja raportointi kohdistaa ketjuun, joka määritellään liittymisvaiheessa.

³ Energian loppukäyttö sisältää ostosähkön ja -lämmön sekä omaan käyttöön tuotetun lämmön ja prosessien polttoaineet.

⁴ Mikäli vuoden 2005 tietoja ei ole käytettävissä, voidaan kulutukset esittää myös muulta vuodelta. Tällöin tulee ilmoittaa, miltä vuodelta esitetyt tiedot ovat.

⁵ Polttoaineiden muuntokertoimina käytetään Tilastokeskuksen julkaisemia tehollisia lämpöarvoja.

⁶ Tavoite lasketaan kohdassa 4 esitetystä Yrityksen energian loppukäytöstä yhteensä.

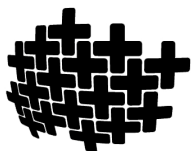
	Ketjun/Toimipaikan nimi	Toimipaik- kojen lukumäärä ⁷	Rakennus- tilavuus m ³
	Energiavastuuhenkilön nimi ja sähköpostiosoite ⁸		
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			

Mikäli ketjun/toimipaikkojen lukumäärä ylittää 14, tätä sivua voi kopioida liittyvän yrityksen tarpeen mukaan.

⁷ Toimipaikkojen lukumäärä ko. ketjussa. Toimipaikkojen lukumäärä ko. ketjussa. Mikäli on kyse erillisestä raportoitavasta toimipaikasta sarakkeeseen täytetään "1".

⁸ Mikäli ketju-/toimipaikkakohtaista energiavastuuhenkilöä ei nimetä, energiatehokkuussopimuksen yhteyshenkilö (energiavastuuhenkilö) toimii ko. ketjun/toimipaikan energiavastuuhenkilönä.

Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimus Elinkeinoelämän yleinen toimenpideohjelma

Tällä toimenpideohjelmalla toteutetaan osaltaan Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimusta, joka on kauppa- ja teollisuusministeriön (jäljempänä Ministeriö), Elinkeinoelämän keskusliitto ry:n (jäljempänä Keskusliitto) ja toimialaliittojen välinen puitesopimus energiankäytön tehostamisesta jaksolla 2008–2016. Toimenpideohjelma on suunnattu niille yrityksille, joilla ei ole toimialakohtaista toimenpideohjelmaa.

Tässä toimenpideohjelmassa on esitetty energiatehokkuussopimuksen mukaiset Ministeriön ja Keskusliiton toimet sekä ne velvoitteet, joihin sopimusjärjestelmään liittyvä yritys (jäljempänä Yritys) sitoutuu. Ministeriön, Keskusliiton ja toimialaliittojen yhteinen johtoryhmä seuraa ja ohjaa sopimusjärjestelmän toimeenpanoa ja tekee tarvittaessa ehdotuksia sen kehittämiseksi. Sopimusjärjestelmän lähtökohdat ja perusteet sekä johtoryhmän tehtävät on kuvattu energiatehokkuussopimuksen puitesopimusosassa.

Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimusjärjestelmään voivat liittyä tämän toimenpideohjelman kautta pääsääntöisesti ne Keskusliittoon kuuluvat yritykset, joiden toimialalla ei ole toimialakohtaista toimenpideohjelmaa ja joiden yhdenkään toimipaikan energiakulutus ei ylitä 100 GWh vuodessa.

Yritys liitetään sopimusjärjestelmään, kun se on toimittanut erillisen, toimeenpanon kannalta tarvittavat tiedot sisältävän, liittymisasiakirjan asianmukaisesti allekirjoitettuna Keskusliitolle ja Keskusliitto on tarkistettuaan liittymisasiakirjan merkinnyt yrityksen ylläpitämäänsä rekisteriin sopimusjärjestelmän tähän toimenpideohjelmaan liittyneistä yrityksistä.

1 Toimenpideohjelman yrityskohtaiset tavoitteet

Yritys esittää toimenpideohjelmaan liittyessään oman ohjeellisen energiankäytön tehostamistavoitteensa energiamääränä. Lähtökohdiana on, että kukin yritys asettaa vähintään 9 prosentin tehostamistavoitteen. Perustelluista syistä yrityskohtainen tavoite voi olla pienempi kuin 9 prosenttia.

Tehostamistoimina hyväksytään myös vuodesta 1995 lähtien toteutettuja energiansäästötoimia edellyttäen, että niiden säästövaikutus¹ on edelleen voimassa.

Energiankäytön tehostamisella tarkoitetaan säästötoimilla saavutettua ja energiayksiköissä ilmaistua vaikutusta. Koska yrityksen energiankäyttö voi lisääntyä liiketoiminnan kasvun takia, energiankulutuksen ei siten edellytetä olevan vuonna 2016 määrällisesti 9 % alhaisempi kuin vuonna 2008. Energiansäästökseen luetaan lisäksi myös ns. laskennallista säästöä, jolla tarkoitetaan sen tulevan kulutuksen estämistä tai alentamista, joka aiheutuisi ilman toimenpiteitä.

Mikäli sopimuksen voimassaolon aikana tapahtuneista merkittävistä rakenteellisista tai omistuksellisista muutoksista johtuen Yrityksen asettama suhteellinen (%) tehostamistavoite muuttuisi oleellisesti alkuperäisestä, voi se tarkistaa säästöavoitteen uutta tilannetta vastaavaksi ilmoittamalla muutoksesta ja sen perusteista vuosiraportissaan.

¹ Energiansäästön laskentamenetelmät vahvistetaan myöhemmin ottaen huomioon Euroopan komission ohjeet.

2 Toimenpideohjelman toteuttaminen

2.1 Keskusliiton velvoitteet

Toimenpideohjelman tavoitteen saavuttamiseksi Keskusliitto:

- kannustaa ja opastaa yrityksiä liittymään sopimusjärjestelmään sekä osallistuu sopimusjärjestelmän käyttöönottoon
- pitää yllä tämän toimenpideohjelman yritysten liittymisasiakirjarekisteriä ja energiavastuuhenkilöluetteloa
- seuraa tähän toimenpideohjelmaan liittyneiden yritysten säästötavoitteiden toteutumista yhdessä Motiva Oy:n kanssa
- perustaa tarvittaessa ohjausryhmän ohjaamaan ja seuraamaan toimenpideohjelman toimeenpanoa, jos tähän toimenpideohjelmaan liittyneiden yritysten yhteenlaskettu energiankulutus ylittää 100 GWh/a. Lisäksi Keskusliitto selvittää mahdollisuudet laatia oman toimialakohtaisen toimenpideohjelman, kun tähän toimenpideohjelmaan on liittynyt 10 saman toimialan yritystä.
- osallistuu energiakatselmus- ja analyysitoiminnan kehittämiseen, markkinointiin ja tuloksista tiedottamiseen
- opastaa tähän toimenpideohjelmaan liittyneitä yrityksiä yrityskohtaisen raportoinnin toimeenpanossa ja osallistuu koko toimialaa koskevan vuosittaisen yhteenvetoraportin laatimiseen
- osallistuu sopimuksen toimeenpanoon liittyvien kehittämis- ja kokeiluhankkeiden toteuttamiseen yhdessä muiden sopimusosapuolten kanssa

2.2 Ministeriön velvoitteet

Tavoitteiden saavuttamiseksi Ministeriö ottaen huomioon vuosittain käytettävissä olevat määrärahat:

- tukee Yritysten energiansäästöä ja uusiutuvan energiankäyttöä koskevia energiakatselmuksia ja -analyysseja. Tuen suuruutta määrätessä otetaan myönteisenä tekijänä huomioon Yrityksen sitoutuminen pitkäjänteiseen energiansäästöön ja energiatehokkuuden parantamiseen sekä uusiutuvien energialähteiden käytön edistämistoimiin
- tukee Yrityksen energiakatselmuksissa tai vastaavissa selvityksissä todettuja, energiatuen yleiset ehdot täyttäviä, energiansäästöön ja uusiutuviin energialähteisiin liittyviä investointeja. Etusijalla ovat uusien teknologioiden ja toimintatapojen käyttöönottoa edistävät hankkeet
- osallistuu sopimusjärjestelmän kehittämiseen yhdessä Keskusliiton, toimialaliittojen ja sopimusjärjestelmään liittyneiden yritysten kanssa
- osoittaa Motiva Oy:lle resursseja, jotta Motiva Oy voi seurata toimenpideohjelman toteutumista, osallistua sopimusjärjestelmän kehittämiseen, vuosiraportin kokoamiseen, kehittämis- ja kokeiluhankkeiden toteuttamiseen sekä yrityksille soveltuvan tiedotus- ja koulutusmateriaalin tuottamiseen

2.3 Yrityksen velvoitteet

Sopimusjärjestelmän toiminnallisena tavoitteena on sisällyttää energiatehokkuuden jatkuva parantaminen ja uusiutuvien energialähteiden käytön edistäminen osaksi Yrityksen käytössä olevia tai käyttöön otettavia johtamisjärjestelmiä.

Yritys sitoutuu energiatehokkuuden jatkuvaan parantamiseen sekä muihin tässä kappaleessa esitettyihin tämän toimenpideohjelman toimenpiteisiin aina, kun se on taloudellisesti, teknisesti sekä turvallisuus- ja ympäristönäkökohdat huomioon ottaen mahdollista. Energiatehokkuuden jatkuva parantaminen edellyttää johdon sitoutumista ja hyvää energiastrategiaa sekä sen toteuttamista.

Toiminnan organisointi ja suunnittelu

Yritys nimeää yritysکوhtaisen ja tarvittaessa toimipaikkakohtaisia energiavastuuhenkilöitä. Yritysکوhtainen vastuuhenkilö toimii yhteyshenkilönä toimenpideohjelman toimeenpanoon liittyvissä asioissa.

Yritys laatii alla olevan aikataulun mukaan toimipaikka- tai toimipaikkaryhmäکوhtaisen² energiatehokkuuden tehostamissuunnitelman ja päivittää sitä tarkoituksenmukaisella tavalla

Vuoden kuluessa sopimusjärjestelmään liittymisestä Yritys:

- asettaa energiankäytön tehostamisen päämäärät
- määrittelee energiatehokkuustoiminnan vastuut
- tunnistaa energiankäyttönsä selvittämällä toimipaikkakohtaisen energiankulutuksensa energialajeittain (sähkö, lämpö, polttoaineet)

Kahden vuoden kuluessa sopimusjärjestelmään liittymisestä Yritys:

- tunnistaa mahdollisuudet tehostaa energiankäyttöä. Tämä voidaan tehdä esimerkiksi suorittamalla Ministeriön ohjeiden mukainen energiakatselmus tai -analyysi tai muu vastaava selvitys
- asettaa toimipaikka- tai toimipaikkaryhmäکوhtaiset energiankäytön tehostamisen tavoitteet
- laatii aikataulun kustannustehokkaiden energiankäytön tehostamistoimenpiteiden toteuttamiseksi

Energiatehokkuuden parantaminen

Yritys toteuttaa suunniteltuja energiatehokkuuden parantamistoimenpiteitä laaditun aikataulun mukaisesti.

Yritys seuraa energiankäyttöä ja energiatehokkuuden muutosta sekä asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Energiankäytön ja sen tehostamisen vuosittainen raportointi

Yritykset raportoivat vuosittain³ helmikuun loppuun mennessä edellisen vuoden energiankäytöstä ja siihen liittyvistä tehostamistoimista sekä muiden toimenpideohjelman liittyvien toimien toteutumisesta toimipaikka- tai toimipaikkaryhmäکوhtaisesti energiatehokkuussopimuksen seurantajärjestelmään.

Raportoitavat tiedot sisältävät yrityksen energiankäyttötiedot edelliseltä vuodelta sekä energiakatselmuksissa ja -analyysissä tai muuten Yrityksessä havaitut energiankäytön tehostamiseen liittyvät toimet sekä niiden vaikutukset, investointikustannukset ja toteuttamisvuoden. Lisäksi seurantajärjestelmään raportoidaan muiden tämän toimenpideohjelman toteuttamiseen liittyvien toimenpiteiden etenemisestä seurantajärjestelmän edellyttämässä laajuudessa.

Koulutus ja sisäinen viestintä

Yritys järjestää henkilökunnalleen koulutusta siten, että sen henkilökunnalla on omiin tehtäviinsä ja toimintaansa liittyen tarpeelliset tiedot ja valmiudet energian tehokkaaseen käyttöön.

Yritys pitää henkilökunnan tietoisena energiatehokkuuden jatkuvan parantamisen toteutumiseksi asetetuista tavoitteista ja toimenpiteistä sekä saavutetuista tuloksista.

Energiatehokkuuden ottaminen huomioon suunnittelussa ja hankinnoissa

Yritys sisällyttää hankintojen energiatehokkuusohjeet osaksi yrityksen hankintamenettelyjä siten, että osto-, suunnittelu- ja investointitoiminnoissa otetaan huomioon hankintakustannusten lisäksi myös tulevat energiakustannukset ja käyttökä.

² Jos Yrityksellä on suuri määrä pienehköjä ja samankaltaisia toimipaikkoja, voidaan osa toimenpideohjelman toimenpiteistä kohdistaa myös useista toimipaikoista muodostuvaan ryhmään, joka määritellään liittymisvaiheessa.

³ Yritys sitoutuu sopimusjärjestelmään liityessään raportoimaan vuonna 2017 myös vuoden 2016 vastaavat tiedot.

Uuden energiatehokkaan teknologian ja toimintatapojen käyttöönotto

Yritys pyrkii uuden energiatehokkaan teknologian käyttöönottoon aina kun se on teknisesti, taloudellisesti sekä turvallisuus- ja ympäristönäkökohdat huomioon ottaen mahdollista.

Logistiikan energiatehokkuuden huomioon ottaminen

Yritys pyrkii tehostamaan toimintaansa liittyvien kuljetusten ja varastoinnin energiatehokkuutta yhteistyössä alan palveluyritysten kanssa.

Uusiutuvien energialähteiden käyttö

Yritys pyrkii lisäämään uusiutuvien energialähteiden käyttöä silloin, kun se on teknisesti ja taloudellisesti mahdollista.

Energiatehokkuustoiminnan arviointi

Yritys arvioi säännöllisesti tähän toimenpideohjelmaan sisältyvien toimenpiteiden toteutumista ja vaikutusta sekä päivittää tarvittaessa tavoitteitaan ja suunnitelmiaan.